

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2008-439

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Valtio-opin laitos	
Tekijä-Författare-Author Lindholm, Sanna-Marja			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Institutionalisaatio ja ulkopoliittinen yhteis-työ : EU:n Lähi-idän politiikan muotoutuminen			
Oppiaine-Läroämne-Subject Kansainvälinen politiikka			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2008-05-12	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 90 s.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Pro gradu -työni tutkimuskohteena on Euroopan unionin yhteisen ulkopoliitiikan muotoutuminen. Tutkimuksessa tarkastellaan sekä ulkopoliittisen yhteistyön institutionalisaatiota että tämän ulkopoliitiikan varsinaista substanssia. Tapaustutkimuksena on EU:n Lähi-idän politiikan kehittyminen, tarkemmin suhtautuminen arabi - Israel-konfliktiin. Ajallisesti tarkastelu ulottuu 1960-luvun lopulta 2000-luvun alkuun. Tutkimuksen teoreettinen lähestymistapa pohjautuu Michael E. Smithin hypoteesiin, jonka mukaan kasvava institutionalisaatio auttaa tuottamaan aikaisempaa suurempaa kansainvälistä yhteistyötä. Tutkimusongelmana on, miten yhteisen ulkopoliitiikan institutionaalinen kehitys on heijastunut unionin Lähi-idän politiikkaan?</p> <p>Aluksi tarkastellaan EU:n ulkopoliittisen yhteistyön/yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan muotoutumista erityisesti sitä luoneiden raporttien ja sopimusten kautta. Smith jaottelee EU:n ulkopoliitiikan institutionaalisen kehityksen viiteen eri vaiheeseen: intergovernmentaaliseen foorumiin, informaation jakamiseen, normien kehittymiseen, pysyvien organisaatioiden vakiintumiseen ja governancen aikaan. Tämä jaottelu toimii tarkasteluni pohjana.</p> <p>Unionin Lähi-idän politiikkaa lähestytään Smithin esittämien yhteistyön kvantitatiivisten ja erityisesti kvalitatiivisten indikaattorien kautta. Kvalitatiiviset indikaattorit käsittävät kaksi kriteeristöä, joista koostuvan matriisin pohjalta tehdään johtopäätökset EU:n Lähi-idän politiikan kehityksestä. Ensimmäisessä kriteeristössä luokitellaan unionin ulkopoliittinen toiminta sen aikomusten ja päämäärien mukaan kolmeen kategoriaan: refleksiiviseen, reaktiiviseen ja aktiiviseen. Toinen kriteeristö puolestaan jaottelee EU:n jäsenvaltioiden kollektiivisen toiminnan matalan kustannusten toimiin, ainoastaan kansallisella tasolla toimeenpantavaan substantiivisempaan toimintaan ja lopulta sekä jäsenvaltiot että EC:n sisältävään substantiiviseen toimintaan. Smithin mukaan ulkopoliitiikan institutionalisaation etenemisen tulisi heijastua ulkopoliittiseen yhteistyöhön siten, että yhteisön resursseja käyttävä aktiivinen ja substantiivinen toiminta korvaisi aikaisemman matalan kustannusten refleksiivisen toiminnan. Tarkastelussa kiinnitetään huomiota ennen kaikkea erityisiin alueellisiin kriiseihin, EU:n osallisuuteen Lähi-idän rauhanprosessissa, EU:n keskeisiin lausumiin, strategiaihin, alueellisiin dialogeihin ja toimiin sekä tapaan, jolla EU on käyttänyt uusia ulkopoliittisia instrumenttejaan suhteessa Lähi-itään.</p> <p>Tuloksena on, että vaikka institutionalisaation ja ulkopoliitiikan tehostumisen välillä onkin jonkinlainen yhteys erityisesti Maastrichtin sopimuksen jälkeisenä aikana, ei institutionalisaatio yksin riitä selittämään muutoksia unionin Lähi-idän politiikassa. Poliittinen yhteistyö ei ole edennyt linjassa institutionalisaation kanssa, vaan on ollut lähinnä hyppelähtivää. Vaikuttaa siltä, että unionin toiminnan selittäjänä eivät niinkään ole institutionaalisen rakenteen asettamat reunaehdot, vaan pikemminkin jäsenvaltioiden poliittinen tahto ja erityisesti sen puute. Keskeisimpinä käytettyinä lähteinä ovat olleet Michael E. Smithin teos Europe's Foreign and Security Policy, The Institutionalization of Cooperation, Bulletin of the European Communities ja Euroopan yhteisöjen virallinen lehti.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords Euroopan unioni EU ulkopoliitiikka turvallisuuspolitiikka CFSP Lähi-itä			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			